

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

21 листопада 2018 р.

Київ

№ 28-р/тк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, створена відповідно до наказу Голови Антимонопольного комітету України від 26.09.2018 № 111, розглянувши подання Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про попередні висновки від 05.07.2017 № 02-94-спр та матеріали справи № 02/05-17 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції публічним акціонерним товариством «Запоріжжяобленерго» (далі – ПАТ «Запоріжжяобленерго», Компанія, Відповідач) (69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14, код ЄДРПОУ 00130926),

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Запорізьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) (за дорученням Голови Антимонопольного комітету України від 27.01.2017 № 13-01/26) проведено дослідження щодо наявності в діях ПАТ «Запоріжжяобленерго» ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді:
 - невиконання ВАТ «Запоріжжяобленерго» рішення Відділення від 29.09.2015 № 43-рш (далі – Рішення);
 - зловживання монопольним становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами шляхом відмови товариству з обмеженою відповідальністю «Центр енергетичного моделювання» у погодженні Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на Оптовому ринку електроенергії у період з листопада 2015 року до березня 2016 року.
- (2) За результатами проведеного дослідження розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 28.02.2017 № 8-р було розпочато провадження у справі № 02/05-17 за ознаками порушень ВАТ «Запоріжжяобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених:
 - пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді невиконання рішення органів Антимонопольного комітету України;
 - пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.
- (3) Головою Відділення надіслано копію розпорядження про початок розгляду справи:

Відповідачеві – листом від 28.02.2017 № 02-18/07-555;

ТОВ «ЦЕМ» – листом від 28.02.2017 № 02-18/07-554.

- (4) Копії подання про попередні висновки у справі № 02/05-17 надіслано:
Відповідачеві – листом від 05.07.2017 № 02-18/03-1485;
ТОВ «ЦЕМ» – листом від 05.07.2017 № 02-18/03-1486.
- (5) Відповідач надав Відділенню відповідь на подання про попередні висновки у справі листами від 26.07.2017 № 001-33/11671 та від 20.09.2017 № 005-009/14983.
- (6) ТОВ «ЦЕМ» надало Відділенню відповідь на подання про попередні висновки у справі листом від 17.07.2017 № 17/07-07/2.

2. Сторони

- (7) Відповідачем у справі є публічне акціонерне товариство «Запоріжжяобленерго» (далі – ПАТ «Запоріжжяобленерго», Компанія, Відповідач) (місцезнаходження та юридична адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14; код ЄДРПОУ 00130926).
- (8) Згідно зі Статутом, нову редакцію якого затверджено позачерговими загальними зборами акціонерів відкритого акціонерного товариства «Запоріжжяобленерго» від 28.07.2016 (протокол від 28.07.2016 № 22), ПАТ «Запоріжжяобленерго» є новим найменуванням ВАТ «Запоріжжяобленерго» відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства».
- (9) ПАТ «Запоріжжяобленерго» здійснює господарську діяльність щодо розподілення електричної енергії (код за КВЕД 2010 35.13), торгівлі електроенергією (код за КВЕД 2010 35.14).
- (10) ПАТ «Запоріжжяобленерго» є ліцензіатом з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами (ліцензія НКРЕ серії АБ № 177341 від 23.08.2005), з постачання електричної енергії за регульованим тарифом (ліцензія НКРЕ серії АБ № 177342 від 23.08.2005) у Запорізькій області.
- (11) Тобто, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ПАТ «Запоріжжяобленерго» є суб'єктом господарювання.
- (12) Заявником у справі є товариство з обмеженою відповідальністю «Центр енергетичного моделювання» (далі – ТОВ «ЦЕМ») (місцезнаходження та юридична адреса: 04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, 15в; код ЄДРПОУ 35961278).
- (13) ТОВ «ЦЕМ» є ліцензіатом з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом (ліцензії НКРЕ від 25.02.2011 АГ № 500272, від 18.02.2014 АЕ № 288227А).
- (14) Тобто, ТОВ «ЦЕМ» є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Визначення монопольного домінуючого становища

3.1. Об'єкти аналізу щодо визначення монопольного становища

- (15) Відповідно до пункту 3.1 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (16) **Об'єктами дослідження є:**
ПАТ «Запоріжжяобленерго»;
послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

3.2. *Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище*

3.2.1. *Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.*

- (17) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (18) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації, цін.
- (19) У період порушення Відповідачем законодавства про захист економічної конкуренції відносини, пов'язані з передачею, розподілом, постачанням і використанням електричної енергії, конкуренцією, захистом прав споживачів тощо, регулювались, зокрема:

Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою Національної комісії регулювання електроенергетики від 31.07.96 № 28, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 2 серпня 1996 року за № 417/1442 (у редакції постанови НКРЕ від 17.10.2005 № 910) (далі – Правила) (*втратили чинність на підставі постанови НКРЕКП від 14.03.2018 № 312*);

Умовами та Правилами здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, затвердженими постановою НКРЕ від 13.06.96 № 15, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26 липня 1996 року за № 408/1433 (далі – Ліцензійні умови) (*втратила чинність на підставі постанови НКРЕКП від 19.09.2017 № 11/43А*).

- (20) Згідно з пунктом 1.2 Правил, передача електричної енергії - транспортування електричної енергії за допомогою мереж на підставі договору.
- (21) Місцева (локальна) електрична мережа - електрична мережа, призначена для передачі електричної енергії від магістральної електричної мережі до споживача (пункт 1.4 Ліцензійних умов).
- (22) Відповідно до Ліцензійних умов:
ліцензіат з передачі електричної енергії має право одержувати від енергопостачальників (електроенергію яких він передає місцевими (локальними) електромережами на відповідному класі напруги) плату за тарифами на передачу електроенергії. Відносини між ліцензіатами регулюються договорами (пункт 3.7.2 Ліцензійних умов); тарифи на передачу підлягають регулюванню і затверджуються НКРЕ (пункт 3.7.1 Ліцензійних умов).
- (23) Отже, послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами є предметом господарського обороту і, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є товаром.
- (24) За споживчими характеристиками, умовами споживання, реалізації послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами не має подібних (аналогічних) товарів.
- (25) Тобто, товаром, щодо якого має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, є послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

3.2.2. *Перелік основних продавців (постачальників, виробників). покупців (споживачів, користувачів)*

- (26) Діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами здійснюється суб'єктом підприємницької діяльності, який отримав від НКРЕ

спеціальний дозвіл (ліцензію) на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами (пункт 1.4 Ліцензійних умов).

- (27) Відповідно до Ліцензійних умов, ліцензіат має право здійснювати діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в межах території розташування об'єктів електроенергетики, що перебувають у власності ліцензіата
- (28) Отже, продавцем послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами Запорізькій області є ПАТ «Запоріжжяобленерго» як суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію НКРЕ (серії АБ № 177341 від 23.08.2005) на право здійснювати вказану діяльність у Запорізькій області.
- (29) Споживачами послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами є енергопостачальники (учасники оптового ринку електричної енергії України, які купують електричну енергію на цьому ринку з метою її продажу та/або постачання споживачам або для власного споживання).

3.3. *Визначення товарних меж ринку*

- (30) Відповідно до підпунктів 5.1 – 5.2 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;

подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;

наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);

відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

Під час проведення дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Як стандартизовані товари (товарні групи) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

- (31) Послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має еквівалентних товарів-замінників.
- (32) Отже, товарними межами ринку є послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами

3.4. *Визначення географічних меж ринку*

- (33) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (34) Споживачі досліджуваного товару - учасники оптового ринку електричної енергії України (ОРЕ), зможуть поставити закуплену на ОРЕ електроенергію до

електроустановок своїх споживачів (покупців електроенергії) або власних електроустановок (для власного споживання) тільки скориставшись послугою з передачі електроенергії місцевими (локальними) електричними мережами того ліцензіата (електропередавальної організації), до мереж якого приєднані вказані електроустановки.

- (35) У свою чергу, відповідно до Ліцензійних умов, ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на території здійснення ліцензованої діяльності - території адміністративно-територіальної одиниці, де розташовані місцеві (локальні) електричні мережі, що перебувають у власності ліцензіата, яку ліцензіат погоджує з центральним органом виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці. Територія здійснення ліцензованої діяльності зазначається ліцензіатом в описі за формою, наведеною в додатку до Ліцензійних умов, і затверджується НКРЕ в установленому порядку. Якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані електричні мережі інших ліцензіатів, то територія здійснення ліцензованої діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування об'єктів електроенергетики, що перебувають у власності ліцензіата.
- (36) Територією здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами ПАТ «Запоріжжяобленерго» є Запорізька область.
- (37) Отже, територіальними (географічними) межами досліджуваного ринку визначено територію Запорізької області, де розташовано місцеві (локальні) електричні мережі, що перебувають у власності ПАТ «Запоріжжяобленерго».

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатись становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі

- (38) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (39) Часовими межами ринку визначено 2015 – 2016 роки як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (40) Згідно з Методикою потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (41) Відповідно до Закону України «Про природні монополії» товарний ринок з передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами перебуває у стані природної монополії, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги) (далі - товари).
- (42) Внаслідок технологічних особливостей надання електропередавальною організацією послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, наявні та потенційні конкуренти на зазначеному ринку відсутні.
- (43) Отже, ПАТ «Запоріжжяобленерго» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послугу з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними

мережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області, в межах території розташування мереж.

3.7. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (44) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (45) ПАТ «Запоріжжяобленерго» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послугу з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж).

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (46) ПАТ «Запоріжжяобленерго» за результатами діяльності протягом 2015 – 2016 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж), як таке, що не має жодного конкурента на ринку.

4. Невиконання рішення органів Антимонопольного комітету України

4.1. Обставини справи

- (47) З грудня 2013 року ТОВ «ЦЕМ» постачало електричну енергію за нерегульованим тарифом ПАТ «Запоріжсталь» (об'єкти якого розташовано в Запорізькій області) на підставі договору купівлі-продажу електроенергії від 01.08.2013 № 01/08-ЗП/20/2013/1554 із цим споживачем (далі – Договір купівлі-продажу). Термін дії Договору купівлі-продажу неодноразово продовжувався: до 31.12.2014 (додатковою угодою від 30.12.2013 № 1), до 31.12.2015 (додатковою угодою від 28.12.2014 № 12), до 27.03.2016 (додатковою угодою від 30.12.2015 № 15).
- (48) Передачу місцевими (локальними) електричними мережами на об'єкти ПАТ «Запоріжсталь» електричної енергії, закупленої ТОВ «ЦЕМ» на ОРЕ, здійснювало ПАТ «Запоріжжяобленерго» за договором з ТОВ «ЦЕМ» від 01.11.2013 № 01/11-2013 на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами (далі – Договір на передачу).
- (49) У жовтні 2014 року ПАТ «Запоріжжяобленерго» безпідставно відмовило ТОВ «ЦЕМ» у погодженні Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом (далі - ПНТ) на оптовому ринку електричної енергії, що призвело до припинення з листопада 2014 року надання ТОВ «ЦЕМ» послуги з передачі електричної енергії місцевими електричними мережами на об'єкти ПАТ «Запоріжсталь» електричної енергії за нерегульованим тарифом. Такими діями ПАТ «Запоріжжяобленерго» вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що було доведено Відділенням під час розгляду справи № 02/06-15.
- (50) За результатами розгляду справи № 02/06-15 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ВАТ «Запоріжжяобленерго» адміністративною колегією Відділення було прийнято рішення від 29.09.2015 № 43-рш (далі – Рішення), яким: визнано, що ВАТ «Запоріжжяобленерго» за результатами діяльності протягом 2013 року, 2014 року, січня – вересня 2015 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж), як таке, що не має жодного конкурента на ринку; визнано дії ВАТ «Запоріжжяобленерго», які полягали у безпідставній відмові ТОВ «ЦЕМ» із жовтня 2014 року в погодженні Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії постачальником електричної енергії за нерегульованим

тарифом (далі – ПНТ) на оптовому ринку електричної енергії, що призвело до припинення з листопада 2014 року по вересень 2015 року надання ТОВ «ЦЕМ» послуги з передачі електричної енергії місцевими електричними мережами на об'єкти ВАТ «Запоріжсталь» електричної енергії за нерегульованим тарифом, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом п'ятим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольними становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання;

за вчинення вказаного порушення на ВАТ «Запоріжжяобленерго» накладено штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень;

зобов'язано ВАТ «Запоріжжяобленерго» припинити зазначене вище порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом погодження ТОВ «ЦЕМ» Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії ПНТ на ОРЕ з дотриманням вимог чинного законодавства.

Строк виконання зобов'язань – п'ятнадцять днів з дня отримання Рішення.

- (51) ПАТ «Запоріжжяобленерго», не погоджуючись із Рішенням, звернулось до господарського суду Запорізької області з позовною заявою від 23.11.2015 № 001-33/18462 про визнання недійсним Рішення. Ухвалою господарського суду Запорізької області від **26.11.2015** було порушено провадження у справі № 908/5862/15.
- (52) Рішенням господарського суду Запорізької області від 22.01.2016 у справі № 908/5862/15 у задоволенні позову ПАТ «Запоріжжяобленерго» було відмовлено в повному обсязі. Постановами Донецького апеляційного господарського суду від 16.05.2016, Вищого господарського суду України від 02.08.2016 у справі № 908/5862/15 рішення господарського суду Запорізької області від 22.01.2016 залишено без змін, а апеляційну та касаційну скарги ПАТ «Запоріжжяобленерго» залишено без задоволення
- (53) Отже, Рішення є обов'язковим до виконання.
- (54) ТОВ «ЦЕМ» листом від **08.10.2015** № 15/08-10-01, посилаючись на Договір на передачу, надіслало на погодження до ПАТ «Запоріжжяобленерго» Повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії ПНТ на ОРЕ (далі – Повідомлення) у листопаді 2015 року (від 08.10.2015 № 11-ЗП) для ПАТ «Запоріжсталь».
- (55) При цьому, як зазначалось вище, у період надсилання ТОВ «ЦЕМ» до ПАТ «Запоріжжяобленерго» на погодження Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП у ТОВ «ЦЕМ» був споживач електричної енергії за нерегульованим тарифом (ПАТ «Запоріжсталь»), взаємовідносини з яким регулювались чинним Договором купівлі-продажу
- Дію Договору купівлі-продажу з листопада 2014 року було тимчасово зупинено у зв'язку з припиненням ТОВ «ЦЕМ» поставок електроенергії на об'єкти ПАТ «Запоріжсталь» за Договором купівлі-продажу (з листопада 2014 року по жовтень 2015 року) за незалежних від ПНТ обставин (внаслідок зловживання ПАТ «Запоріжжяобленерго» своїм монопольним становищем у вигляді неправомірної відмови в погодженні ТОВ «ЦЕМ» Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії ПНТ на ОРЕ із жовтня 2014 року по вересень 2015 року), а ПАТ «Запоріжсталь» у вказаний період здійснювало закупівлю електроенергії за регульованим тарифом у ПАТ «Запоріжжяобленерго» [інформація з обмеженим доступом] (далі – Договір про постачання).
- (56) Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП енергопостачальником не було погоджено, про що листом від **15.10.2015** № 007/40-15831 ПАТ «Запоріжжяобленерго» повідомило ТОВ «ЦЕМ». Обґрунтовуючи свою позицію, ПАТ «Запоріжжяобленерго» посилалось на те, що укладений з ТОВ «ЦЕМ» Договір на передачу вже припинив свою дію.

- У зв'язку з цим постачальнику за нерегульованим тарифом запропоновано розглянути та прийняти пропозицію енергопостачальної організації щодо укладення з ПАТ «Запоріжжяобленерго» договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, для чого розглянути та підписати два примірники Угоди (скріплені печаткою Компанії, один з яких (підписаний) повернути на адресу ПАТ «Запоріжжяобленерго»
- (57) З матеріалів справи № 02/05-17 (листи ПАТ «Запоріжжяобленерго» до ТОВ «ЦЕМ» від 05.04.2016 № 007-33/5297, від 14.04.2016 № 007-32/5996, пояснення Відділенню ПАТ «Запоріжжяобленерго» від 20.02.2017 № 001-33/2735) йдеться, що Товариство вважає припиненим дію Договору на передачу з 01 листопада 2014 року «...у зв'язку з настанням юридичного факту - не включення ДПЕ до реєстру Повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії ПНТ на ОРЕ на листопад 2014 року».
- (58) Такі ж самі обставини, на які ПАТ «Запоріжжяобленерго» посилається, обґрунтовуючи свою відмову ТОВ «ЦЕМ» у погодженні Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП (припинення дії Договору на передачу з 01 листопада 2014 року у зв'язку з невключенням ДПЕ до реєстру Повідомлення на листопад 2014 року), були предметом дослідження Відділенням під час розгляду справи № 02/06-15, і їм було надано належну оцінку в Рішенні у справі № 02/06-15. У Рішенні встановлено, що Договір на передачу не був ані розірваним, ані припиненим, а відмову ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні Повідомлень ТОВ «ЦЕМ» з указаних підстав – неправомірною та такою, що призвела до порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Обґрунтованість висновків Відділення підтверджено рішенням господарського суду Запорізької області, постановами Донецького апеляційного господарського суду та Вищого господарського суду України у справі № 908/5862/15.
- (59) Отже, відмова енергопостачальником у листі від 15.10.2015 № 067/40-15831 у погодженні ТОВ «ЦЕМ» Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП з посиланням на відсутність договірних відносин з ним є неправомірною, оскільки на момент надсилання ТОВ «ЦЕМ» на погодження до ПАТ «Запоріжжяобленерго» Повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії ПНТ на ОРЕ від 08.10.2015 № 11-ЗП для ПАТ «Запоріжсталь» відносини між ТОВ «ЦЕМ» та ПАТ «Запоріжжяобленерго» регулювались чинним Договором на передачу (від 01.11.2013 № 01/11-2013).
- (60) Крім того, відмовляючи в погодженні Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП ТОВ «ЦЕМ», у листі від 15.10.2015 № 007/40-15831 ПАТ «Запоріжжяобленерго» зазначило, що всупереч вимогам пункту 12 Порядку доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж, затвердженого постановою НКРЕ від 29.10.2010 № 1421, ТОВ «ЦЕМ» надало Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП на погодження без додатка – довідки про стан обліку електроенергії у споживача (далі – Довідка). Тому ТОВ «ЦЕМ» необхідно надати Довідку.
- (61) Разом з тим вимога пункту 12 Порядку (щодо надання довідки про стан обліку електроенергії у споживач) не зобов'язує ПНТ надавати Довідку одночасно або кожного разу з Повідомленням, оскільки відповідно до пункту 3.1 Примірного договору купівлі-продажу електричної енергії між ДП «Енергоринок» та ПНТ (затвердженого постановою НКРЕ від 18.06.2004 № 631) Довідку необхідно надавати (до ДП «Енергоринок») одноразово або повторно у випадку перерви постачання електроенергії ПНТ споживачу на термін більше 3-х місяців, а також на письмову вимогу ДП «Енергоринок». Отже, необхідність подачі та узгодження довідки визначає ПНТ самостійно шляхом її подання до енергопостачальної компанії.
- (62) Зазначене підтверджується і роз'ясненнями НКРЕКП від 03.12.2015 № 13016/28/61-15.
- (63) Отже, відмова ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП ТОВ з підстав ненадання разом із цим повідомленням довідки про стан

обліку електроенергії у споживача є безпідставною.

- (64) Також ПАТ «Запоріжжяобленерго» у листі від 15.10.2015 № 067/40-15831 зазначило, що після погодження повідомлення на листопад 2015 року для забезпечення можливості здійснення передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами необхідно вжити заходів щодо виконання вимог пунктів 5.9, 5.10 Правил.
- (65) Як стверджує ПАТ «Запоріжжяобленерго» у листі від 20.02.2017 № 001-33/2735 до Відділення, вимоги пунктів 5.9, 5.10 Правил не було виконано ПАТ «Запоріжсталь», що унеможливило зупинення дії Договору про постачання та, як наслідок, – погодження Повідомлень для ТОВ «ЦЕМ» (примітка: в тому числі Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП), а саме: «... на момент звернення ТОВ «ЦЕМ»:
- не надходило письмового повідомлення споживача постачальника електричної енергії за регульованим тарифом (ПАТ «Запоріжсталь») не пізніше ніж за 20 днів до початку дії договору купівлі-продажу електричної енергії про необхідність внесення змін до договору на користування (пункт 5.10 ПКЕЕ);
- була наявна заборгованість споживача та не було здійснено остаточних розрахунків з постачальником електричної енергії за договором на користування (пункт 5.9, 5.10 ПКЕЕ);
- не було оформлено домовленості сторін про внесення змін в договір про постачання електричної енергії щодо припинення-відновлення продажу електричної енергії і двосторонній акт, у якому фіксуються покази розрахункових засобів обліку на перший день дії договору про купівлю-продаж електричної енергії (пункт 5.9, 5.10 ПКЕЕ)...»
- (66) Проте вказані пояснення суперечать дійсним обставинам справи.
- Листом від 15.10.2015 № 067/40-15831 Компанія повернула Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП (з розрахунками на заявлений обсяг закупівлі електроенергії на ОРЕ) для усунення наявних (на її погляд) зауважень (недоліків): укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та надання на погодження Довідки.
- З приводу виконання ТОВ «ЦЕМ» вимог пунктів 5.9, 5.10 Правил у вказаному листі зазначено, що вжити заходів із виконання вимог пунктів 5.9, 5.10 Правил суб'єктам праводіносин з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом необхідно після погодження повідомлення на листопад 2015 року.
- (67) Крім того, пункти 5.9, 5.10 Правил не визначають алгоритму (порядку) взаємодії сторін при відновленні інтересів постачальника електроенергії за нерегульованим тарифом (ТОВ «ЦЕМ») та його споживача (ПАТ «Запоріжсталь») електропередавальною організацією (ПАТ «Запоріжжяобленерго»), порушених останньою внаслідок зловживання монопольним становищем.
- (68) Разом з тим, за умов наявності волевиявлення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, ПАТ «Запоріжжяобленерго» мало б самостійно вчинити дії, спрямовані на відновлення порушених прав ТОВ «ЦЕМ» та ПАТ «Запоріжсталь», а саме: негайно погодити ТОВ «ЦЕМ» повідомлення на заявлений обсяг купівлі електроенергії на ОРЕ на відповідний місяць та направити до ПАТ «Запоріжсталь» для підписання зміни до Договору про постачання в частині припинення продажу (постачання) електроенергії у ПАТ «Запоріжжяобленерго».
- (69) Як свідчать матеріали справи № 02/05-17, ПАТ «Запоріжжяобленерго» не вчиняло дій, спрямованих на надання можливості ТОВ «ЦЕМ» здійснювати поставки електроенергії на об'єкти ПАТ «Запоріжсталь» за Договором купівлі-продажу.
- (70) Натомість, вже після відмови ТОВ «ЦЕМ» у погодженні Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП (листом від 15.10.2015 № 067/40-15831) ПАТ «Запоріжжяобленерго» звернулось до ПАТ «Запоріжсталь» листом від 21.10.2015 № 001-005/16169 з проханням повідомити про намір (або відсутність наміру) споживача здійснювати

купівлю електричної енергії в листопаді та грудні 2015 року у ТОВ «ЦЕМ». При цьому у вказаному листі містилось застереження про необхідність виконання ПАТ «Запоріжсталь» пунктів 5.9, 5.10 Правил у разі наміру купувати електричну енергію у ТОВ «ЦЕМ». Відповіді на вказане звернення ПАТ «Запоріжсталь» не було надано.

- (71) Необґрунтована відмова ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні ТОВ «ЦЕМ» Повідомлення від 08.10.2015 № 11-ЗП [з підстав відсутності укладеного договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та надання на погодження Довідки] вказує на відсутність у ПАТ «Запоріжжяобленерго» намірів припинити зловживання монопольним становищем та свідчать про невиконання Відповідачем зобов'язань із припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, встановленого пунктом 4 Рішення.

4.2 Загальні висновки щодо невиконання ПАТ «Запоріжжяобленерго» Рішення

- (72) Згідно з частиною другою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.
- (73) Відповідно до пункту 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» невиконання рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі кваліфікується як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, за яке, згідно з частиною другою статті 52 цього Закону, накладається штраф.
- (74) Як зазначалось вище, рішення адміністративної колегії від 29.09.2015 № 43-рш за результатами розгляду судової справи № 908/5862/15 визнано чинним.
- (75) З урахуванням викладеного вище, дії ПАТ «Запоріжжяобленерго», які полягають у невиконанні зобов'язання з припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, встановленого пунктом 4 резолютивної частини рішення адміністративної колегії Відділення від 29.09.2015 № 43-рш, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді невиконання рішення органів Антимонопольного комітету України.

5. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

5.1. Обставини справи

- (76) У період листопада 2015 – березня 2016 року ТОВ «ЦЕМ», посилаючись на вимоги Договору про передачу, також надсилало на погодження до ПАТ «Запоріжжяобленерго» Повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії ПНТ на ОРЕ (у грудні 2015 – квітні 2016 року):
- листом від 09.11.2015 № 15/09-11-01 – Повідомлення від 09.11.2015 № 12-ЗП;
 - листом від 10.12.2015 № 15/10-12-02 – Повідомлення від 10.12.2015 № 01-ЗП;
 - листом від 10.01.2016 № 16/10-01-01 – Повідомлення від 10.01.2016 № 02-ЗП;
 - листом від 08.02.2016 № 16/08-02-02 – Повідомлення від 08.02.2016 № 03-ЗП;
 - листом від 15.03.2016 № 16/15-02-01 – Повідомлення від 15.03.2016 № 04-ЗП.
- (77) Вказані Повідомлення ПАТ «Запоріжжяобленерго» теж повернуло ТОВ «ЦЕМ» без погодження листами відповідно від 18.11.2015 № 007-40/18254, від 28.12.2015 № 007-40/20795, від 27.01.2016 № 007-40/1271, від 18.02.2016 № 007-40/2628, від 24.03.2016 № 007-10/4559. У зазначених листах ПАТ «Запоріжжяобленерго» свою відмову у погодженні Повідомлень також мотивувало тим, що:
- дію Договору на передачу припинено;
 - необхідно укласти новий договір на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.

- (78) На вимогу Відділення (від 03.02.2017 № 01-18/02-330) навести перелік документів, які необхідно було надати ТОВ «ЦЕМ» для погодження йому Повідомлень, ПАТ «Запоріжжяобленерго» зазначило (лист від 20.02.2017 № 001-33/2735):

«Враховуючи факт відсутності договірних відносин внаслідок припинення дії договору на передачу електричної енергії, укладеного між ПАТ «ЗОВ» та ТОВ «ЦЕМ» № 01/11-2013 ЗП від 01.11.2013р., правовідносини сторін з наведеного питання підлягають регулюванню відповідно до Порядку.

Відповідно до пункту 5 Порядку для укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом та електропередавальною організацією постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом має надати відповідний електропередавальній організації такі документи:

заяву щодо укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами із зазначенням місцезнаходження та банківських реквізитів заявника;

довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом укладеного договору (укладених договорів) про купівлю-продаж електричної енергії із споживачем (споживачами), у тому числі з відкладальною обставиною, та/або довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом власних об'єктів споживання електричної енергії на території здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами електропередавальної організації;

копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом;

копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії (у разі передачі електричної енергії власного виробництва, крім випадків, коли відповідно до законодавства України суб'єктам господарювання дозволяється здійснювати діяльність з виробництва електричної енергії без ліцензії);

копію належним чином оформленої довіреності на право укласти договори особі, яка уповноважена підписувати договори».

- (79) Проте твердження ПАТ «Запоріжжяобленерго» про припинення договірних відносин із ТОВ «ЦЕМ» (примітка: з листопада 2014 року по березень 2016 року) є безпідставним, що встановлено Рішенням у справі № 02/06-15, яке визнано чинним за результатами розгляду судової справи № 908/5862/15. Отже, Договір на передачу в період листопада 2015 – березня 2016 року був чинним.
- (80) При цьому процедуру розірвання Договору на передачу та укладання нового договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами було ініційовано ТОВ «ЦЕМ» тільки наприкінці березня 2016 року, коли воно листом від 28.03.2016 № 03-28/01 повідомило ПАТ «Запоріжжяобленерго» про розірвання Договору на передачу та листом від 29.03.2016 № 03-29/01 звернулось до ПАТ «Запоріжжяобленерго» із заявою щодо укладення договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.
- (81) Крім того, у період листопада 2015 – березня 2016 року у ТОВ «ЦЕМ» існували договірні відносини з ПАТ «Запоріжсталь» (Договір купівлі-продажу), *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (82) Отже, посилання ПАТ «Запоріжжяобленерго» у цьому випадку на вимоги пункту 5 Порядку є безпідставними.
- (83) Водночас для випадку наявності укладеного договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами Порядком встановлено, що: постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом подає за шість робочих днів до 19 числа (включно) місяця, що передує розрахунковому, електропередавальній

організації на погодження: повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом на Оптовому ринку електричної енергії України та додатки до нього, повідомлення на заявлений обсяг власного виробництва електричної енергії, довідки про стан обліку електроенергії у споживачів або постачальника (далі – повідомлення та довідки) (пункт 12 Порядку);

повідомлення та довідки розглядаються, підписуються електропередавальною організацією та передаються постачальнику електричної енергії за нерегульованим тарифом (або повертаються постачальнику електричної енергії за нерегульованим тарифом із зауваженнями) протягом трьох робочих днів з дня їх отримання (пункт 13 Порядку).

- (84) Договором на передачу обумовлений такий же порядок взаємодії між ТОВ «ЦЕМ» та ПАТ «Запоріжжяобленерго» (в частині оформлення документів, необхідних для здійснення поставки ТОВ «ЦЕМ» на об'єкти ВАТ «Запоріжсталь» електричної енергії за нерегульованим тарифом), а саме:

ТОВ «ЦЕМ», відповідно до підпункту 2 пункту 6.2 Договору на передачу зобов'язується за 6 робочих днів до 19-ої доби місяця, що передує розрахунковому, надавати Повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на ОРЕ на узгодження до Компанії. В разі виникнення помилок в оформленому Повідомленні, його переоформлення не вважається новим Повідомленням;

Компанія, згідно з підпунктом 4 пункту 6.1 Договору на передачу, зобов'язується здійснювати прийом, розгляд та погодження за 6 робочих днів до 19 числа (включно) місяця, що передує розрахунковому, Повідомлення, які розглядаються, підписуються Компанією та передаються ПНТ (або повертаються ПНТ із зауваженнями) протягом трьох робочих днів, з моменту отримання повідомлень Компанією.

- (85) Необхідність надання інших документів чинним законодавством та Договором на передачу не передбачена.
- (86) Згідно з пунктом 5.1.4 Договору на передачу, Компанія має право відмовити ПНТ у погодженні Повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на ОРЕ на наступний розрахунковий рахунок у разі виникнення заборгованості ПНТ за передачу електричної енергії. За поясненнями ПАТ «Запоріжжяобленерго» (лист від 20.02.2017 №001-33/2735), у період жовтня 2015 – березня 2016 року (примітка: період, що досліджується Відділенням) заборгованості ТОВ «ЦЕМ» за послуги (з передачі електричної енергії) ПАТ «Запоріжжяобленерго» не існувало.

- (87) Отже, ПАТ «Запоріжжяобленерго» після отримання від ТОВ «ЦЕМ»:

Повідомлення від 09.11.2015 № 12-ЗП (листом від 09.11.2015 № 15/09-11-01; вх. реєстрація Відповідачем 11.11.2015 за № 34072/001-007);

Повідомлення від 10.12.2015 № 01-ЗП (листом від 10.12.2015 № 15/10-12-02; вх. реєстрація Відповідачем 21.12.2015 за № 39041/001-007) ;

Повідомлення від 10.01.2016 № 02-ЗП (листом від 10.01.2016 № 16/10-01-01; вх. реєстрація Відповідачем 22.01.2016 за № 20661/001-007) ;

Повідомлення від 08.02.2016 № 03-ЗП (листом від 08.02.2016 № 16/08-02-02; вх. реєстрація Відповідачем 12.02.2016 за № 4107/001-007) ;

Повідомлення від 15.03.2016 № 04-ЗП (листом від 15.03.2016 № 16/15-02-01; вх. реєстрація Відповідачем 21.03.2016 за № 6035/001-007)

повинно було їх розглянути та передати (або, у разі виявлення помилок, повернути із зауваженнями) ТОВ «ЦЕМ», а не відмовляти в їх погодженні, що суперечить вимогам Порядку, Договору на передачу.

5.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (88) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи

бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополіне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (89) Відповідно до пункту 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополіним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається часткова або повна відмова від придбання або реалізації товару за відсутності альтернативних джерел реалізації чи придбання.
- (90) ПАТ «Запоріжжяобленерго» є єдиною електропередавальною організацією, місцевими (локальними) електричними мережами якої може передаватись електрична енергія на об'єкти Запорізької області, приєднані до мереж Компанії. Тобто, альтернативних джерел з передачі електричної енергії, закупленої постачальниками електроенергії за нерегульованим тарифом (ПНТ) на ОРЕ, на об'єкти споживачів Запорізької області, зокрема ПАТ «Запоріжсталь», крім як місцевими (локальними) електричними мережами ПАТ «Запоріжжяобленерго», у ПНТ немає.
- (91) ПАТ «Запоріжжяобленерго», не маючи правових підстав, відмовило ТОВ «ЦЕМ» у погодженні Повідомлень від 09.11.2015 № 12-ЗП, від 10.12.2015 № 01-ЗП, від 10.01.2016 № 02-ЗП, від 08.02.2016 № 03-ЗП, від 15.03.2016 № 04-ЗП з причини припинення договірних відносин з ТОВ «ЦЕМ» (*примітка: з листопада 2014 року по березень 2016 року*) та неукладення нового договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) мережами, що спричинило неможливість ТОВ «ЦЕМ» здійснення господарської діяльності із закупівлі на ОРЕ електричної енергії для продажу її ПАТ «Запоріжсталь» у грудні 2015 року – квітні 2016 року і недоотримання вигоди та, як наслідок, до ущемлення інтересів цього ПНТ. Це обмежувало конкурентоспроможність ТОВ «ЦЕМ» на ринку електричної енергії та могло призвести до обмеження конкуренції на вказаному ринку.

5.3. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монополіним становищем

- (92) Враховуючи вищевикладене, дії ПАТ «Запоріжжяобленерго», яке: упродовж 2015 – 2016 років займало монополіне становище на ринку послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж), як таке, що не має жодного конкурента на ринку; у період листопада 2015 – березня 2016 року безпідставно відмовляло ТОВ «ЦЕМ» у погодженні Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на ОРЕ, що призвело до припинення у період грудня 2015 – квітня 2016 року надання ТОВ «ЦЕМ» послуги з передачі місцевими (локальними) електричними мережами електричної енергії за нерегульованим тарифом, кваліфіковано як зловживання монополіним становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання відповідно до пункту 5 частини другої статті 13, пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (93) З квітня 2016 року Договір на передачу було розірвано за ініціативи ТОВ «ЦЕМ» з причин триваючого зловживання монополіним становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та тиску ПАТ «Запоріжжяобленерго», спрямованого на укладення нового договору (лист ТОВ «ЦЕМ» від 13.09.2016 № 16/13-09-01).
- (94) Наразі між ТОВ «ЦЕМ» та ПАТ «Запоріжжяобленерго» укладено договір на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами від 05.05.2016 № 05/05-2016 ЗП. ПАТ «Запоріжжяобленерго» погоджує ТОВ «ЦЕМ» Повідомлення, починаючи з листопада 2016 року.

Клопотання Заявника на подання про попередні висновки у справі

- (95) ТОВ «ЦЕМ» у листі від 17.07.2017 № 17/07-07/2 зазначило, що підтримує в повному обсязі обставини та висновки, викладені в поданні про попередні висновки від 05.07.2017 № 02/-94-спр у справі № 02/05-17, стосовно порушення ПАТ «Запоріжжяобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції. Крім того, ТОВ «ЦЕМ» просило долучити до матеріалів справи № 02/05-17 копію рішення господарського суду Запорізької області від 22.03.2016 та копію постанови Донецького апеляційного господарського суду від 15.06.2016 у справі № 908/221/16, якими додатково підтверджено, що договір № 01/11-2013 від 01.11.2013 (Договір на передачу) залишався чинним на час безпідставної відмови ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні Повідомлень на листопад 2015 – березень 2016 року).

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (96) ПАТ «Запоріжжяобленерго» з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згодне.
- (97) Зміст заперечень ПАТ «Запоріжжяобленерго» (наданих листами від 26.07.2017 № 001-33/11671, від 20.09.2017 № 005-009/14983) полягає в такому:

- (а) Правилами чітко визначені обов'язкові вимоги, лише після виконання яких можливе виникнення правовідносин між ПНТ та споживачем. Так, однією з обов'язкових таких умов є насамперед волевиявлення споживача щодо зміни постачальника електричної енергії за регульованим тарифом на ПНТ, яке в цьому випадку було відсутнє. На це вказують фактичні обставини, якими підтверджується вчинення ПАТ «Запоріжсталь» дій, спрямованих на виконання умов Договору про постачання, зокрема: споживання електроенергії на підставі Договору про постачання та неподання будь-яких пропозицій щодо припинення-відновлення постачання електроенергії на підставі Договору про постачання; оформлення та надання ПАТ «ЗОЕ» актів (про спожиту активну електроенергію; про надання послуг з компенсації перетікання реактивної електроенергії); отримання рахунків (за спожиту активну електричну енергію; за послуги з компенсації перетікання реактивної електричної енергії) та їх оплату; внесення в додаток № 1 «Обсяги постачання електричної енергії на 2016 рік» до Договору про постачання (за ініціативи ПАТ «Запоріжсталь») змін, що свідчить про намір споживача в майбутньому споживати електричну енергію саме у ПАТ «Запоріжжяобленерго» на підставі Договору про постачання, а не в іншого постачальника.

Отже, наявність укладеного в минулому між споживачем та ПНТ договору про купівлю-продаж електричної енергії не звільняє ПАТ «Запоріжсталь» (споживання електроенергії якого здійснювалось на підставі Договору про постачання) від виконання пунктів 5.9 та 5.10 Правил у разі, якщо споживач має на меті в майбутньому купувати електроенергію в ПНТ.

- (б) ПАТ «Запоріжжяобленерго» правомірно не погоджувало повідомлення ПНТ, оскільки існували об'єктивно обґрунтовані та реальні обставини, які унеможлилювали таке погодження, оскільки це є прямим порушенням ліцензіатом вимог, встановлених Правилами. Проте:

ПАТ «Запоріжсталь» не було виконано жодної обов'язкової умови з перелічених в пунктах 5.9, 5.10 Правил;

впродовж спірного періоду (жовтень 2015 – березень 2016 року) між ПАТ «ЗОЕ» та ТОВ «ЦЕМ» був відсутній укладений договір про передачу електричної енергії (договір на передачу з ТОВ «ЦЕМ» набрав чинності лише 25.10.2016 – дата набрання чинності постановою Київського апеляційного господарського суду у справі № 910/11129/16, якою врегульовано переддоговірний спір з передачі електричної енергії).

- (в) Відділенням взагалі не було повною мірою досліджено питання щодо наміру самого споживача купувати електричну енергію в іншого постачальника електричної енергії,

оскільки, аналізуючи цивільно-правовий договір, слід зауважити, що чинне законодавство визначає, що сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості (стаття 627 Цивільного кодексу України).

Тобто, за відсутності волевиявлення ПАТ «Запоріжсталь» щодо зміни постачальника саме на ТОВ «ЦЕМ» та відповідно виконання ним обов'язкових вимог Правил, спростовується об'єктивно передчасний висновок про необґрунтовану відмову ПАТ «ЗОЕ» у погодженні повідомлення ТОВ «ЦЕМ». Отже, ПАТ «ЗОЕ» не мало об'єктивної можливості здійснювати Погодження повідомлення з огляду на те, що впродовж спірного періоду у ТОВ «ЦЕМ» був відсутній споживач як суб'єкт, якому було б можливо здійснювати продаж електричної енергії за нерегульованим тарифом.

- (г) Передбачена нормами Правил та Порядку процедура купівлі-продажу електроенергії у ПНТ виключає можливість одночасної дії договору між постачальником електричної енергії за регульованим та нерегульованим тарифом.

При цьому купівля електричної енергії у ТОВ «ЦЕМ» можлива лише після внесення ПАТ «Запоріжсталь» та ПАТ «ЗОЕ» до Договору про постачання змін про припинення-відновлення постачання електричної енергії.

У свою чергу пунктом 5 Порядку передбачено, що для укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами ПНТ має надати відповідній електропередавальній організації певний перелік документів. Однак на виконання Порядку ТОВ «ЦЕМ» не було надано такого переліку документів, що вкотре підтверджує правомірність позиції ПАТ «ЗОЕ».

Тобто, зі змісту попередніх висновків вбачається, що Колегії пропонується визнати дії ПАТ «Запоріжжяобленерго» не за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а навпаки, саме за дотримання такого законодавства. Оскільки порушення б мало місце у разі погодження ПАТ «ЗОЕ» таких повідомлень за відсутності договору між ПАТ «ЗОЕ» та ПНТ, а також, як вже зазначено вище, споживач самостійно визначається з постачальником електричної енергії, в якого буде здійснювати купівлю електричної енергії. При цьому за спірний період ПАТ «ЗМК «Запоріжсталь» жодним чином не підтвердило свого наміру здійснювати купівлю електричної енергії у ТОВ «ЦЕМ».

- (д) Посилання в попередніх висновках на результати розгляду господарської справи № 908/5862/15 є помилковим, оскільки предметом розгляду цієї справи було визнання недійсним рішення АМК, тобто в цій справі досліджувалось питання щодо правомірності непогодження ПАТ «ЗОЕ» Повідомлення ПНТ взагалі за інший період. При цьому судові акти трьох інстанцій не містять чітко встановленого преюдиційного факту щодо наявності між сторонами чинного договору. Більш того, наявність такого рішення не спростовує факту припинення правовідносин між сторонами, оскільки умовами п. 10.3 Договору чітко визначено підставу припинення зобов'язання – невключення ДПЕ повідомлення на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на ОРЕ до реєстру. То, цілком логічно та правомірно, що оскільки таке повідомлення не було включено ДПЕ до реєстру то відповідно настав беззаперечний юридичний факт – договір припинив свою дію.

- (е) Не знаходить свого підтвердження також нібито правомірне твердження Відділення щодо призупинення умов договору, оскільки ПАТ «Запоріжжяобленерго» неодноразово обґрунтовано зазначало про відмінність та нетотожність таких понять, як «припинення» та «призупинення».

Отже, вважаємо, що оскільки між сторонами за спірний період не існувало укладеного договору, а сторони не були пов'язані будь-якими правами та обов'язками, то в ПАТ «ЗОЕ» були відсутні підстави не лише погоджувати повідомлення, а й взагалі виконувати будь-які інші умови договору, який припинив свою дію.

- (є) Згідно з роз'ясненнями відділу НКРЕКП від 14.09.2017 № 40-13/1134 (наданими на звернення ПАТ «Запоріжжяобленерго» від 13.09.2017 № 008-33/14498): «Оскільки за період з 01.11.2014 по 31.05.2017 ПАТ «Запоріжсталь» отримувало електричну енергію від ПАТ «Запоріжжяобленерго» (згідно актів споживання за відповідні періоди) та не вчиняло дій згідно пунктів 5.9 та 5.10 ПКЕЕ, був чинний саме договір про постачання електричної енергії, укладений між ПАТ «Запоріжжяобленерго» та ПАТ «Запоріжсталь» та відповідно підстави для погодження повідомлення постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом ТОВ «Центр енергетичного моделювання» від 08.10.2015 № 15/08-10-01 у ПАТ «Запоріжжяобленерго» були відсутні».
- (ж) Для повного та всебічного розгляду справи Відділенню необхідно дослідити та обов'язково відобразити в рішенні пояснення ПАТ «Запоріжсталь» щодо підстав для неповідомлення (ненадання відповіді) на лист ПАТ «Запоріжжяобленерго» від 21.10.2015 № 001-008/16169, в якому він просив споживача письмово повідомити про намір (відсутність наміру) здійснювати купівлю електричної енергії у ТОВ «ЦЕМ», та чи мало ПАТ «Запоріжсталь» фінансову можливість у період, що досліджується, дотримуватись вимог пункту 5.10 ПКЕЕ щодо кінцевого розрахунку за електричну енергію з ПАТ «Запоріжжяобленерго» у строк до 20 днів до закінчення розрахункового періоду.
- (98)** Із зазначеними запереченнями Відділення не погоджується за таких підстав.
- (а) Твердження ПАТ «Запоріжжяобленерго» про відсутність договірних відносин з ТОВ «ЦЕМ» у зв'язку з припиненням дії Договору на передачу є безпідставним. Відмову в погодженні Повідомлень до серпня 2015 року з аналогічних підстав було досліджено під час розгляду справи № 02/06-15 та в Рішенні їй було надано належну оцінку. Рішенням встановлено, що Договір на передачу не був ані розірваним, ані припиненим, а відмову ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні Повідомлень ТОВ «ЦЕМ» із вказаних підстав – неправомірною та такою, що призвела до порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Обґрунтованість висновків Відділення підтверджено рішенням господарського суду Запорізької області, постановами Донецького апеляційного господарського суду та Вищого господарського суду України у справі № 908/5862/15.
- (б) Твердження ПАТ «Запоріжжяобленерго» про відсутність у ТОВ «ЦЕМ» у період надсилання ним до Компанії Повідомлень на погодження (жовтень 2015 – березень 2016 року) споживача, якому ПНТ мало можливість поставляти електричну енергію за нерегульованим тарифом, не відповідає дійсним обставинам справи.
- Як зазначалось в описово-мотивувальній частині, у період надсилання ТОВ «ЦЕМ» до ПАТ «Запоріжжяобленерго» на погодження Повідомлень у ТОВ «ЦЕМ» був чинним Договір купівлі-продажу з ПАТ «Запоріжсталь». Термін дії Договору купівлі-продажу неодноразово продовжувався: *[інформація з обмеженим доступом]*.
- Разом з тим внаслідок:
- системної неправомірної відмови з боку ПАТ «Запоріжжяобленерго» впродовж тривалого періоду (жовтень 2014 – березень 2016 року) у погодженні Повідомлень для ТОВ «ЦЕМ» з підстав відсутності з ним договірних відносин з передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами;
- неодноразової відмови ПАТ «Запоріжсталь» на його звернення про внесення змін до Договору про постачання (*щодо припинення-відновлення продажу (постачання електричної енергії)*), зокрема про припинення дії Договору на передачу та необхідність укладення ТОВ «ЦЕМ» з Компанією нового договору на передачу (наприклад, листи від 10.12.2014 № 007-44/18615, від 18.05.2015 № 007-44/7220), дію Договору купівлі-продажу (через незалежні від ПАТ «Запоріжсталь» та ТОВ «ЦЕМ» обставини) було тимчасово зупинено, а ПАТ «Запоріжсталь» змушено було у вказаний період придбавати електроенергію за Договором про постачання (є

рамках якого споживач зобов'язаний сплачувати на рахунок ПАТ «Запоріжжяобленерго» рахунки за спожиту активну електричну енергію та здійснювати інші дії, вказані Компанією).

- (в) Предметом розгляду справи № 02/05-17 є взаємовідносини ТОВ «ЦЕМ» з Компанією з передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами, зокрема неправомірна відмова енергопостачальником у погодженні Повідомлень для ПНТ.

Процедуру погодження Повідомлень та підстави відмови в погодженні Повідомлень визначено в Порядку та Договорі на передачу, чинному протягом досліджуваного періоду.

Пункти 5.9, 5.10 Правил стосуються взаємовідносин ПАТ «Запоріжжяобленерго» та ПАТ «Запоріжсталь» стосовно порядку припинення дії Договору про постачання внаслідок переходу споживачем на закупівлю електроенергії за Договором купівлі-продажу. Вказані відносини не є предметом розгляду справи № 02/05-17.

Водночас із приводу зауважень ПАТ «Запоріжжяобленерго» стосовно ПАТ «Запоріжсталь» варто зазначити таке.

[інформація з обмеженим доступом].

Проте, як зазначалось вище, Компанія на звернення ПАТ «Запоріжсталь» неодноразово повідомляла споживача про непогодження Повідомлень для ТОВ «ЦЕМ» через відсутність договірних відносин з ПНТ. Разом з тим, якими могли б бути дії ПАТ «Запоріжсталь» внаслідок погодження Компанією для ТОВ «ЦЕМ» Повідомлень, та чи були б ці дії спрямовані на зміну постачальника електроенергії (тобто на ТОВ «ЦЕМ»), було б відомо тільки після погодження цих Повідомлень з боку ПАТ «Запоріжжяобленерго».

У свою чергу твердження Компанії про неможливість ТОВ «ЦЕМ» здійснювати продаж електричної енергії за нерегульованим тарифом ПАТ «Запоріжсталь» за відсутності волевиявлення ПАТ «Запоріжсталь» щодо зміни постачальника саме на ТОВ «ЦЕМ» (у тому числі фінансової неспроможності), є лише припущенням і жодним чином не є доказом того, що у разі погодження Повідомлень для ТОВ «ЦЕМ», з боку ПАТ «Запоріжсталь» не були б виконані вимоги пунктів 5.9, 5.10 Правил (у тому числі щодо остаточного розрахунку за спожиту електричну енергію перед ПАТ «Запоріжжяобленерго»).

- (г) Оскільки ПАТ «Запоріжжяобленерго» у своїх поясненнях та запереченнях посилалось на вимоги пунктів Правил та Порядку (обґрунтовуючи свої дії) та на пояснення Відділу НКРЕКП у Запорізькій області, то Відділення, зважаючи на повноваження НКРЕКП, з метою проведення повного та об'єктивного дослідження обставин у справі № 02/05-17, листом від 04.10.2017 № 02-16/01-2115 звернулось до Антимонопольного комітету України з проханням надати допомогу в отриманні від НКРЕКП роз'яснень щодо відповідності дій ПАТ «Запоріжжяобленерго» (відмови в погодженні ТОВ «ЦЕМ» Повідомлень у період жовтня 2015 – березня 2016 року) вимогам чинного законодавства.

До вказаного листа було додано проект листа Відділення до НКРЕКП з викладеними в ньому обставинами справи № 02/05-17, у тому числі пояснення ПАТ «Запоріжжяобленерго» щодо правомірності своєї позиції у відмові в погодженні ТОВ «ЦЕМ» Повідомлень у період жовтня 2015 – березня 2016 року, з посиланням на:

- (а) припинення дії Договору на передачу та неукладення ТОВ «ЦЕМ» з ПАТ «Запоріжжяобленерго» нового договору на передачу електроенергії місцевими (локальними) мережами;
- (б) невиконання ПАТ «Запоріжсталь» пунктів 5.9, 5.10 Правил.

Листом від 15.11.2017 № 11953/28.1/7-17 Відділення отримало роз'яснення НКРЕКП (за підписом Голови НКРЕКП).

У листі НКРЕКП зазначено:

- (в) Відділом НКРЕКП у Запорізькій області на підставі наказу НКРЕКП від 13.06.2016 № 110 було проведено планову перевірку дотримання Ліцензійних умов, під час якої було у тому числі розглянуто питання щодо безпідставних відмов ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні Повідомлень ТОВ «ЦЕМ» з лютого 2015 по березень 2016 року. За результатами планової перевірки складено Акт планової перевірки від 11.07.2016 № 100, в якому було зазначено про неправомірність відмов ПАТ «Запоріжжяобленерго» у погодженні Повідомлень ТОВ «ЦЕМ» з лютого 2015 по березень 2016 року;
- (г) НКРЕКП за результатами розгляду 14 липня 2016 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання (протокол № 33) Акта перевірки від 11.07.2016 № 100 було прийнято постанову від 14.07.2016 № 1271, відповідно до якої на ПАТ «Запоріжжяобленерго» накладено штраф за порушення Ліцензійних умов, у тому числі:
- пункту 2.7 – щодо безпідставного протидіяння суб'єктам підприємницької діяльності займатись ліцензованою діяльністю з постачання електричної енергії;
 - пункту 2.10 – щодо виявлених фактів зловживання своїм монопольним становищем, як це визначено в Законі України «Про захист економічної конкуренції» та інших нормативно-правових актах Антимонопольного комітету України та НКРЕКП;
 - підпункту 3.5.1 – щодо невиконання ліцензіатом обов'язку діяти згідно із законодавством України та іншими нормативними документами (пунктом 13 Порядку, яким встановлено, що Повідомлення та Довідки розглядаються, підписуються електропередавальною організацією та передаються ПНТ (або повертаються ПНТ із зауваженнями) протягом трьох робочих днів із дня їх отримання);
 - підпункту 3.8.1 – щодо обмеження ліцензіатом без обґрунтованих причин доступу до існуючих місцевих (локальних) електричних мереж споживачів чи інших суб'єктів господарювання, які бажають передавати електричну енергію, бути підключеними до електромереж ліцензіата або бажають побудувати, удосконалити чи експлуатувати нові технічні засоби електромереж, при наявності необхідних узгоджень та дозволів.
- (д) Листами від 15.12.2014 № 3475/14/61-14, від 03.02.2015 № 912/17.4/61-15, від 03.04.2015 № 3146/17.4/61-15, від 03.04.2015 № 3147/61-15 НКРЕКП також надавала Антимонопольному комітету України детальні роз'яснення щодо проблемної ситуації, що склалась між ПАТ «Запоріжжяобленерго» і ТОВ «ЦЕМ», та в тому числі встановленого чинним законодавством порядку врегулювання їх взаємовідносин.
- (99) Тобто, висновки Відділення про вчинення ПАТ «Запоріжжяобленерго» порушень законодавства про захист економічної конкуренції не є спростованими.

7. Висновки у справі

- (100) Отже, зібраними у справі доказами доведено, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовано висновок Відділення про те, що Відповідач, впродовж 2015 – 2016 років займаючи монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування мереж), як таке, що не має жодного конкурента на ринку, своїми діями, що полягали в неправомірній відмові в період жовтня 2015 – березня 2016 року ТОВ «ЦЕМ» у погодженні Повідомлень, вчинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені:
- пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді невиконання рішення органів Антимонопольного комітету України;
 - пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку

передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

8. Визначення розміру штрафу

- (101) Невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (102) Зловживання монопольним становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (103) Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначені пунктами 2, 4 статті 50 цього Закону, передбачена відповідальність у вигляді накладання штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. У разі наявності незаконно одержаного прибутку, який перевищує десять відсотків зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у розмірі, що не перевищує потрібного розміру незаконно одержаного прибутку. Розмір незаконно одержаного прибутку може бути обчислено оціночним шляхом
- (104) Згідно зі звітом про фінансові результати за 2017 рік, чистий дохід від реалізації товарів за 2017 рік ПАТ «Запоріжжяобленерго» становить 8 046 886 000 (вісім мільярдів сорок шість мільйонів вісімсот вісімдесят шість тисяч) гривень
- (105) Під час визначення розміру штрафу враховано таке:
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції, визнане Рішенням від 29.09.2015 № 43-рш, Відповідачем не було припинено;
 - порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем Відповідачем вчинено повторно (справа № 02/06-15, Рішення від 29.09.2015 № 43-рш);
 - відповідач співпрацював під час розгляду справи;
 - фінансовий стан ПАТ «Запоріжжяобленерго».

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство «Запоріжжяобленерго» (місцезнаходження та юридична адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14; ідентифікаційний код юридичної особи 00130926) за результатами діяльності протягом 2015 – 2016 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Запорізької області (в межах території розташування електричних мереж) як таке, що не має

жодного конкурента на ринку.

2. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Запоріжжяобленерго», які полягають у невиконанні в жовтні 2015 року зобов'язання з припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, встановленого пунктом 4 рішення адміністративної колегії Запорізького обласного територіального відділення від 29.09.2015 № 43-рш, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 4 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді невиконання рішення органів Антимонопольного комітету України.

3. Визнати дії публічного акціонерного товариства «Запоріжжяобленерго», які полягають у безпідставній відмові товариству з обмеженою відповідальністю «Центр енергетичного моделювання» (місцезнаходження та юридична адреса: 04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, 15в; ідентифікаційний код юридичної особи 35961278) протягом листопада 2015 – березня 2016 року в погодженні Повідомлень на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на Оптовому ринку електричної енергії, що призвело до припинення в період грудня 2015 – квітня 2016 року надання ТОВ «Центр енергетичного моделювання» послуги з передачі місцевими (локальними) електричними мережами електричної енергії, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами шляхом повної відмови від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

4. За вчинення порушення, зазначеного в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накладити на публічне акціонерне товариство «Запоріжжяобленерго» штраф у розмірі 1 900 000 (один мільйон дев'ятсот тисяч) гривень.

5. За вчинення порушення, зазначеного в пункті 3 резолютивної частини цього рішення, накладити на публічне акціонерне товариство «Запоріжжяобленерго» штраф у розмірі 13 000 000 (тринадцять мільйонів) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Тимчасової
адміністративної колегії Комітету

М. НИЖНИК